

STRESZCZENIE

Ocena wpływu postępowania fizjoterapeutycznego na sprawność funkcjonalną ręki po leczeniu operacyjnym zespołu cieśni nadgarstka.

Słowa kluczowe: zespół cieśni nadgarstka, fizjoterapia

Zespół cieśni nadgarstka uważany jest za najczęściej występującą neuropatię w obrębie kończyny górnej, która znacząco wpływa na jakość życia. Celem pracy była ocena sprawności funkcjonalnej ręki pacjentów z tą patologią leczonych chirurgicznie. Badaniami objęta została grupa 60 (41 kobiet i 19 mężczyzn) w przedziale wieku 30-80 lat. U każdego pacjenta w okresie przedoperacyjnym został zebrany wywiad oraz przeprowadzono badanie przedmiotowe, które obejmowało testy prowokacyjne (objaw Phalena, Tinela-Hoffmanna, tourniquete), występowanie objawów charakterystycznych dla zcn, ocenę nasilenia bólu (VAS). Dla realizacji celu pracy zostały wykonane następujące badania: ocena zakresu ruchomości w stawie promieniowo – nadgarstkowym, ocena sprawności funkcjonalnej ręki (ocena siły chwytu, zmodyfikowany test Sollermana, test Exner) oraz ocena czucia dwupunktowego. Badania pacjentów wykonano czterokrotnie: przed zabiegiem, miesiąc po zabiegu, 2 miesiące po zabiegu oraz 3 miesiące po zabiegu. Pacjenci zostali losowo podzieleni na dwie grupy, z których każda liczyła 30 osób. W grupie, w której po wcześniejszym wyrażeniu zgody przez pacjentów, bezpośrednio po leczeniu operacyjnym zastosowano postępowanie fizjoterapeutyczne w następującym zakresie: ćwiczenia czynne kompleksu barkowego (mobilizacja łopatki bazując na wzorcach PNF, ruchy w stawie ramiennym we wszystkich płaszczyznach, wzorce PNF kończyny górnej) i stawu łokciowego, ćwiczenia czynne stawu promieniowo-nadgarstkowego, ćwiczenia poślizgowe ścięgien mięśni zginaczy palców i nerwu pośrodkowego, terapia czynności manualnych, terapia rany, terapia czucia, terapia powięziowa i tkanek miękkich oraz autokorekta postawy ciała. Ćwiczenia te przeprowadzano trzy razy w tygodniu przez trzy miesiące. Pozostali badani nie realizowali wyżej przedstawionego programu usprawniania.

Po zakończeniu postępowania fizjoterapeutycznego wykazano znaczną poprawę w zakresie analizowanych parametrów. W grupie objętej usprawnianiem zastosowane ćwiczenia korzystnie wpłynęły na: siłę chwytu ręki, zakres ruchomości w stawie promieniowo – nadgarstkowym, wynik zmodyfikowanego testu Sollermana, testu Exner oraz statyczną i dynamiczną dwupunktową dyskryminację czucia. Natomiast w grupie nie objętej

usprawnianiem tylko niektóre badane parametry uległy poprawie (np. zmodyfikowany test Sollermana, test Exner, statyczna i dynamiczna dwupunktowa dyskryminacja czucia), ale poprawa ta nie była tak znaczna. Sugeruje to, że wprowadzenie postępowania fizjoterapeutycznego po zabiegu pozwala pacjentowi z zespołem cieśni nadgarstka wrócić do zdecydowanie lepszej sprawności funkcjonalnej ręki.